

TEMPS DE LA CREACIÓ 2024

Cada any, de l'1 de setembre al 4 d'octubre, la família cristiana s'uneix en aquesta celebració global de pregària i acció per protegir la nostra casa comuna. És un temps especial en què celebrem Déu com a Creador i reconeixem la Creació com l'acte diví continu que ens convoca com a col·laboradors per estimar i cuidar el do de tot allò creat. Com a seguidors de Crist de tot el món, compartim una crida comuna a tenir cura de la Creació.

Aquest any, el lema del Temps de la creació és **“Esperançar i actuar amb la Creació”**.

Enmig de la triple crisi planetària del canvi climàtic, la pèrdua de biodiversitat i la contaminació, molts comencen a desesperar-se i a patir ansietat ecològica. Com a persones de fe, estem cridats a proclamar l'esperança que inspira la nostra fe, l'esperança de la resurrecció. No es tracta d'una esperança sense acció, sinó d'una esperança encarnada a accions concretes de pregària i predicació, servei i solidaritat.

El símbol que s'ha escollit representa **“Les primícies de l'esperança”**, inspirat en Romans 8:19-25

“L'univers creat espera amb impaciència que la glòria dels fills de Déu es reveli plenament: l'univers creat es troba sotmès al fracàs, no de grat, sinó perquè algú l'hi ha sotmès, però manté l'esperança que també ell serà alliberat de l'esclavatge de la corrupció i obtindrà la llibertat i la glòria dels fills de Déu. Sabem prou bé que fins ara tot l'univers creat gemega i sofreix dolors de part. I no solament ell; també nosaltres, que posseïm l'Esperit com a primícies del que vindrà, gemeguem dins nostre anhelant de ser plenament fills, quan el nostre cos sigui redimit. Hem estat salvats, però només en esperança. Ara bé, veure el que s'espera no és esperança: allò que es veu, per què s'ha d'esperar? Però nosaltres esperem allò que no veiem, i ho anhelem amb constància.”

Una nota especial sobre aquest any: Hem decidit escriure Creació amb majúscula per diverses raons. El nostre tema d'aquest any subratlla que la Creació no és un objecte que ha estat creat per a ús humà, sinó més aviat un subjecte amb què estem cridats a relacionar-nos i col·laborar com a criatures semblants. En escriure Creació amb majúscula, ens referim tant a l'ordre creat com al misteri del continu acte creador de Déu. Reconeixem tot l'ordre creat, o tot el cosmos, incloent-hi totes les parts vives i no vives de la Creació de Déu, mostrant el nostre respecte teològic, reverència, responsabilitat i interdependència amb el món natural.

La Creació gemega amb dolors de part (Romans 8:22)

Aquesta imatge bíblica representa la Terra com una Mare, gemegant com si estigués donant a llum. Els temps que vivim mostren que no ens relacionem amb la Terra com un do del nostre Creador, sinó com un recurs per utilitzar. Sant Francesc d'Assís ho va comprendre quan es va referir a la Terra com la nostra germana i la nostra mare al seu Càntic de les criatures. Com pot la Mare Terra tenir cura de nosaltres si nosaltres no la cuidem? La Creació gemega a causa del nostre egoisme i de les accions insostenibles que li fan mal.

Juntament amb la nostra Germana, la Mare Terra, criatures de tota mena, inclosos els éssers humans, clamen per les conseqüències de les nostres accions destructives que provoquen les crisis climàtiques, la pèrdua de biodiversitat i el patiment humà, així com el patiment de la creació.

I, tanmateix, hi ha esperança i expectativa d'un futur millor. Esperar al context bíblic no vol dir quedar-se quiet i callat, sinó gemegar, clamar i lluitar activament per una nova vida enmig de les dificultats. Igual que al part, passem per un període de dolor intens, però sorgeix una nova vida.

La creació espera amb anhel que es manifestin els fills de Déu (Romans 8:19)

La Creació i tots nosaltres estem cridats a adorar el Creador, treballant junts per un futur dinàmic basat en l'esperança i l'acció. Només quan treballem junts amb la creació poden néixer les primícies de l'esperança. La teologia paulina ens recorda que tant la Creació com la humanitat estan concebudes des del principi en Crist i, per tant, es confien mútuament.

La Creació està esperant de puntetes la manifestació dels fills de Déu! Els fills de Déu són aquells que estenen les seves mans cap al Creador, reconeixent-se a si mateixos com a criatures humils, per lloar i respectar Déu, i alhora estimar, respectar, cuidar i aprendre del do diví de la Creació. La Creació no ha estat donada a la humanitat perquè la faci servir i n'abusi, sinó que la humanitat ha estat creada per formar part de la Creació. Més que una llar comuna, la Creació és també una família còsmica que ens crida a actuar amb responsabilitat. Així és

com els fills de Déu tenen una vocació intrínseca i un paper important que exercir en la manifestació del regne de la justícia (cf. Rom 8: 19).

Les primícies de l'esperança (Rom 8:23-25)

L'esperança és un instrument que ens permet superar la llei natural de la decadència. L'esperança ens l'ha donat Déu com a protecció i resguard contra la futilitat. Només mitjançant l'esperança podem fer realitat el do de la llibertat en plenitud. Llibertat no només per aconseguir el gaudi i la prosperitat, sinó per assolir l'etapa en la que som lliures i responsables. La llibertat i la responsabilitat ens permeten fer del món un lloc millor.

Actuem per un futur millor perquè sabem que Crist ha vençut la mort causada pels nostres pecats. Hi ha molt dolor a la Terra a causa dels nostres defectes. Els nostres pecats estructurals i ecològics infligeixen dolor a la Terra i a totes les criatures, fins i tot a nosaltres mateixos. Sabem que hem causat molt de mal a la Creació i al món en què vivim per la nostra negligència, per la nostra ignorància, però també, en molts casos, pel nostre implacable desig de satisfer somnis egoistes i irrealitzables (cf. Rom 8: 22).

Hi ha una frase comunament atribuïda a Sant Agustí que diu: “L'esperança té dues filles boniques; els seus noms són Indignació i Valentia. La indignació davant de l'estat de les coses i la valentia, per canviar-les”. Mentre som testimonis dels clams i patiments de la Terra i de totes les criatures, deixem que la santa indignació ens mogui cap a la valentia de ser esperançats i actuar per la justícia. Creiem que l'encarnació del Fill de Déu ens ofereix una guia que ens permet afrontar el món turbulent. Déu està amb nosaltres en els esforços per respondre als desafiaments del món en què vivim (cf. Rom 8:23).

Hi ha diferents formes d'esperança. Tot i això, l'esperança no és mer optimisme. No és una il·lusió utòpica. No és esperar un miracle màgic. L'esperança és la confiança que la nostra acció té sentit, encara que els resultats d'aquesta acció no es vegin immediatament (cf. Rom 8:24). L'esperança no actua sola. Ja a la carta als Romans, l'apòstol Pau explica l'estreta relació de l'esperança com a procés de creixement: “la resistència produeix el caràcter i el caràcter produeix l'esperança” (Rom 5:4). La paciència i la resistència estan relacionades estretament amb l'esperança. Són qualitats que hi condueixen.

Sabem fins a quin punt és urgent actuar amb valentia per frenar les crisis climàtica i ecològica, i també sabem que la conversió ecològica és un procés lent, ja que els éssers humans som obstinats a l'hora de canviar les nostres idees, els nostres cors i les nostres formes de vida. De vegades no sabem com haurien de ser les nostres accions. A mesura que avancem a la vida, cada dia ens sorgeixen noves idees i inspiracions per trobar un millor equilibri entre la urgència i els ritmes lents d'un canvi durador. Potser no comprenem plenament tot el que està succeint, potser no entenguem els camins de Déu, però estem cridats a confiar i seguir amb accions concretes i sostingudes, seguint l'exemple de Crist, redemptor de tot el Cosmos (cf. Rom 8:25).

En alguns idiomes, la traducció del passatge paulí expressa que l'esperança no és una espera passiva, sinó una esperança activa (cf. Rom 8:20-21). Podem aprendre molt d'altres cultures i països sobre com esperar i actuar amb la Creació. El verb portuguès “esperançar”, igual al

català, així com l'espanyol "esperanzar", expressen bé que l'esperança ha d'entendre's com un verb actiu per evitar caure al parany del positivisme superficial. En francès, també hi ha dues maneres diferents de parlar d'aquesta noció: "espoir", que evoca l'actitud d'espera, i "espérance", que expressa l'esperança activa a la llum de Déu. El mateix matís apareix a la llengua àrab, que distingeix entre "amal (لما) " i "raja" (ءاجر), el que demostra que tenim encara molt més per reflexionar sobre el que volem dir quan parlem de "esperança".